

1 Ktoré vecné práva by mohli vyplynúť z dedenia podľa právneho poriadku tohto členského štátu?

V článku 1 ods. 1 zákona o vlastníctve a iných vecných právach (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*) [Narodne novine (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky) č. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 a 152/14; ďalej len „zákon“] sa uvádza, že pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak, akákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže držať vlastnícke právo alebo iné vecné práva: osobné práva, práva vyplývajúce z vecného bremena, právo na výstavbu a záložné právo k čomukoľvek, čo môže byť predmetom týchto práv.

V článku 128 ods. 2 a ods. 3 zákona sa uvádza, že akýkoľvek dedič je oprávnený požadovať, aby bolo jeho vlastnícke právo k nehnuteľnému majetku zapísané do katastra nehnuteľností, a že nadobudnutím titulu dedením nezaniknú vecné práva, ktoré iné osoby predtým držali vo vzťahu k príslušnému majetku, okrem práv, v prípade ktorých je v právnych predpisoch stanovené, že už nemôžu existovať, alebo ktoré pre povahu okolností už nemôžu existovať. V článku 199 ods. 2 a v článku 201 zákona sa tieto práva určujú ako osobné služobnosti: užívacie právo, právo požívania a právo bývania. V článkoch sa ďalej stanovuje, že pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak, osobné služobnosti trvajú len počas obdobia, na ktoré boli vytvorené, a zanikajú najneskôr v deň úmrtia oprávnenej osoby.

V článku 285 ods. 1 zákona je stanovené, že pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak, právo na výstavbu je prevoditeľné a dedičné ako iný nehnuteľný majetok.

V článku 299 ods. 1 zákona sa uvádza, že žiadne záložné právo nemôže byť oddelené od zábezpeky, na ktorú sa viaže. To znamená, že pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak, každý, kto nadobudne zábezpeku na akomkoľvek právnom základe, ju nadobudol so záložným právom.

Z uvedeného teda vyplýva, že vecné práva iné než osobné služobnosti sa dedia. Pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak, osobné práva zanikajú najneskôr dňom úmrtia oprávnenej osoby.

2 Zapisujú sa tieto vecné práva do registra ako práva k nehnuteľnostiam alebo hnutelným veciam, a ak áno, je takýto zápis povinný? Do akého registra alebo registrov sa zapisujú, aké sú požiadavky na zápis a aký je postup?

V článku 2 ods. 3 a ods. 4 zákona je „nehnuteľný majetok“ vymedzený ako pozemok, pás zeme alebo parcela vrátane všetkého, čo je natrvalo spojené s pôdou, či už nad, alebo pod úrovňou zeme, pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak, a „hnuteľný majetok“ je vymedzený ako akýkoľvek predmet, ktorý možno premiestniť z jedného miesta na druhé bez straty jeho hlavnej charakteristiky alebo podstaty. Na právne účely sa majetok, ktorý je svojou povahou hnutelný, považuje za nehnuteľný, ak patrí k nehnuteľnému majetku alebo sa na základe právnych predpisov kladie na rovnakú úroveň ako nehnuteľný majetok.

V článku 119 ods. 1 zákona sa stanovuje, že vlastníctvo nehnuteľného majetku sa nadobudne, keď nadobúdateľ zaeviduje vlastníctvo v katastri nehnuteľností, ako je stanovené v právnych predpisoch. Aby to bolo možné, predchádzajúci majiteľ musí vyjadriť svoje želanie, aby bolo vlastníctvo prevedené na nadobúdateľa, pokiaľ nie je v právnych predpisoch stanovené inak. Na základe článku 122 ods. 1 zákona sa predpokladá, že v katastri nehnuteľností sa verne a úplne zachytáva faktický a právny stav nehnuteľného majetku. Preto práva každého, kto koná v dobrej viere, t. j. s dôverou v presnosť katastrov nehnuteľností, kto nevie o neúplnosti konkrétneho záznamu v katastri nehnuteľností alebo skutočnosti, že záznam sa líši od skutočnej situácie, budú chránené na základe právnych predpisov, pokiaľ ide o nadobudnutie.

V článku 277 ods. 1 sa stanovuje, že akékoľvek vecné bremeno, ktoré nie je zapísané v katastri nehnuteľností, zaniká, keď zaťažený nehnuteľný majetok nadobudne osoba, ktorá nevedela o existencii vecného bremena ani sa nemusela oboznámiť s takouto skutočnosťou. Ďalej sa v článku 278 ods. 1 zákona uvádza, že pokiaľ nie je stanovené inak, každé vecné bremeno vytvorené v prospech fyzickej alebo právnickej osoby zaniká, keď fyzická osoba umrie alebo zanikne subjektivita právnickej osoby.

Postup na zapísanie vecných práv k nehnuteľnému majetku do katastra nehnuteľností sa uvádza v ustanoveniach zákona o katastroch nehnuteľností (*Zakon o zemljišnim knjigama*) (NN č. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 a 60/13). Kataster nehnuteľností tvorí hlavný register (v ktorom sú zapísané všetky pozemky v danom katastrálnom území a ktorý tvoria listy vlastníctva) a súbor identifikačných dokladov. Žiadosť o dočasné alebo trvalé zapísanie vecného bremena do katastra nehnuteľností podáva katastrálnemu súdu osoba, ktorá chce nadobudnúť alebo zmeniť svoje právo v registri, prípadne sa ho vzdať. Žiadosť o zápis vecného práva do katastra nehnuteľností vo forme katastrálnej poznámky podáva osoba, ktorá má právny záujem na tom, aby bola vytvorená poznámka pre jej majetok, alebo ktorá je oprávnená na tento postup na základe osobitnej úpravy. List vlastníctva obsahuje údaje o nehnuteľnosti a všetkých príslušných zmenách, ako aj vecné práva a iné práva udelené a vykonávané katastrálnym úradom. Tvorí ho dokument, ktorým sa bližšie určuje vlastnená nehnuteľnosť (*posjedovnica*) (špecifikačný list, list A), osvedčenie o vlastníctve (*vlastovnica*) (list vlastníka, list B) a vecné bremená (*teretovnica*) (list vecných bremien, list C).

Postup na zápis vecných práv držaných k vozidlám sa uvádza v Pravidlách evidencie a označovania vozidiel (*Pravilnik o registraciji i označavanju vozila*) (NN č. 151/08, 89/10, 104/10, 83/13, 52/15 a 45/16). Ministerstvo vnútra vedie záznamy všetkých evidovaných vozidiel. Ministerstvo musí ako odpoveď na žiadosť príslušných orgánov (súdob, Chorvátskej agentúry pre finančné služby, notárskych úradov atď.) na základe osobitných predpisov pridať určité poznámky týkajúce sa vozidla k uvedenému záznamom a vodičským preukazom. Keď sa vozidlo prevádza z jedného vlastníka na druhého, nový vlastník musí vozidlo zaevidovať vo svojom mene alebo zrušiť evidenciu do 15 dní od dátumu nadobudnutia. Príslušná žiadosť sa podáva policajnému riaditeľstvu príslušnému pre miesto, kde má nový vlastník trvalé bydlisko alebo sídlo, alebo policajnej stanici alebo skúšobnému stredisku vozidiel, pokiaľ je toto stredisko schválené a spĺňa stanovené podmienky.

Postup na zápis vecných práv držaných k námorným plavidlám sa uvádza v Námornom zákonníku (*Pomorski zakonik*) (NN č. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 a 26/15). Vlastnícke právo a iné vecné práva k lodi, člnu alebo jachte možno nadobudnúť, previesť, obmedziť a zrušiť len zapísaním údajov o tomto akte do príslušného registra alebo do záznamov vedených príslušnými prístavnými orgánmi, ktoré riadi ministerstvo zodpovedné za námorné záležitosti. Na základe žiadosti vlastníka, prevádzkovateľa alebo plavebnej spoločnosti sa záznamy do registra vykonávajú na základe rozhodnutia príslušného prístavného orgánu. Register tvorí hlavný register a súbor identifikačných dokladov. Hlavný register tvoria listiny zložené z listu A (identifikačné údaje námorného plavidla a jeho základné technické prvky), listu B (názov a sídlo spoločnosti, t. j. právnickej osoby, alebo názov a adresa bydliska fyzickej osoby, ktorá vlastní námorné plavidlo, a osobné obmedzenia vlastníka týkajúce sa voľného používania plavidla) a listu C (vecné práva, ktorými je námorné plavidlo zaťažené, ako aj práva vyplývajúce z uvedených práv).

Postup na zápis vecných práv k lietadlu sa uvádza v Pravidlách o obsahu a spôsobe vedenia registra civilných lietadiel (*Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja hrvatskog registra civilnih zrakoplova*) (NN č. 137/12). Chorvátsky register civilných lietadiel vedie Chorvátska agentúra pre civilné letectvo v tlačenej a elektronickej forme. Samotný register tvoria zväzky označené poradovými číslami, pričom každý zväzok tvoria registračné listiny. Každé lietadlo je zapísané na samostatnej listine, ktorú tvorí registračný list (obsahujúci rôzne údaje o lietadle), list vlastníka (údaje o majiteľovi a o prípadných spolumajiteľoch alebo spoluvlastníkoch) a list vecných bremien (údaje o záložnom práve k lietadlu alebo ideálnom podiele držanom spolumajiteľom, právo prvého predkupného práva a odkúpenia, akékoľvek obmedzenia týkajúce sa používania, údaje o strane, ktorej sa týka zápis, dátum registrácie, zaplatená suma – v náležitých prípadoch za registráciu – s poznámkami týkajúcimi sa registrácie). Elektronický register sa vedie zápisom údajov do elektronických registračných listín. Pokiaľ ide o obsah, elektronické registračné listiny sú rovnocenné s listinami v tlačenej podobe. Žiadosť o zápis podáva vlastník lietadla alebo prevádzkovateľ a prikladá sa k nej osvedčené súhlasné stanovisko vlastníka. Zápisy do registra podliehajú rozhodnutiu Chorvátskej agentúry pre civilné letectvo.

3 Aké následky vyplývajú zo zápisu vecných práv?

V právnych predpisoch je stanovené, že úradne osvedčená listina je dokument vydaný príslušným súdom alebo subjektom verejného sektora v predpísanej forme v rámci jeho právomoci. Úradne osvedčená listina ďalej predstavuje dôkaz o záležitosti, ktorú potvrdzuje alebo upravuje. To znamená, že práva každého, kto koná v dobrej viere, t. j. s dôverou v správnosť úradne osvedčených listín, kto nevie o neúplnosti konkrétnych informácií uvedených na takejto listine alebo skutočnosti, že tieto informácie sa líšia od skutočnej situácie, budú chránené na základe právnych predpisov, pokiaľ ide o nadobudnutie. Okrem toho sa nikto nemôže odvolávať na to, že nevedel o vykonaní zápisu do katastra nehnuteľností, registra vozidiel vedeného ministerstvom vnútra, registrov vedených prístavnými orgánmi riadenými ministerstvom zodpovedným za námorné záležitosti alebo do Chorvátskeho registra civilných lietadiel.

4 Sú v platnosti nejaké osobitné pravidlá a postupy na prispôbenie vecného práva, na ktoré má osoba nárok na základe rozhodného práva pre dedenie, v prípade, že právny poriadok členského štátu, v ktorom sa tohto práva dovoláva, toto vecné právo nepozná?

V právnych predpisoch je stanovené, že pravidlá upravujúce konanie *ex parte* by sa mali vzťahovať na všetky záležitosti týkajúce sa prispôbenia vecného práva držaného určitou osobou na základe právnych predpisov uplatniteľných na dedičstvo, keď takéto vecné právo neexistuje v chorvátskom právnom poriadku.

Posledná aktualizácia: 11/06/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.